

ה"ת 1088/01/14 - יבגני קופריאשקין נגד מדינת ישראל - לשכת תביעות זבולון

בית משפט השלום בקריות

ה"ת 1088-01-14 קופריאשקין
תיק חיצוני:

בפני מבקש נגד משיבה
כב' השופט יוסי טורס
יבגני קופריאשקין ע"י ב"כ עוה"ד ליאור דויד ; מיכל דויד
מדינת ישראל - לשכת תביעות זבולון

החלטה

1. לפני בקשה להחזרת תפוס, במסגרתה עותר המבקש להשיב לידי רכב מסוג שברולט מ.ר. 11-978-61 אשר מוחזק בידי משטרת ישראל (להלן- 'הרכב'). הרכב נתפס במהלך מעצרם של שניים (יגאל אלון ויוסף וגנר, להלן- 'הנאשמים') אשר תלוי ועומד נגדם כתב אישום המייחס להם עבירות של התפרצות לבית עסק.
2. המבקש טוען כי הוא הבעלים של הרכב, הרשום על שמו במשרד הרישוי. לטענתו, הרכב אינו שייך לנאשמים ולו עצמו אין כל קשר לעבירות המיוחסות לנאשמים. על כן טוען הוא כי "הרכב נותר תפוס... בלא כל טעם הגיוני". לחלופין, טוען המבקש כי ניתן להשיג את מטרת התפיסה, בדרך מידתית יותר, והיא שחרור הרכב לידי בערבויות מתאימות.
3. המשיבה טוענת כי הרכב שימש לצורך ביצוע עבירה וכי היה בשימושם של הנאשמים בעת ביצועה. על כן סבורה היא שטובים הסיכויים שהרכב יחולט בסופו של הליך. עוד נטען כי למבקש אין כלל רישיון נהיגה והוא הודה בחקירתו שרכש את הרכב עבור חברתו, אך לאחר שנפרד ממנה, מסר אותו לאחת בשם ויקה וגנר, היא אשתו של אחד הנאשמים. לטענת המאשימה, הרכב אינו בבעלות המבקש, אלא הוא שייך הלכה למעשה לאחד הנאשמים, אשר החזיק בו בפועל ונהג בו מנהג בעלים. עוד טוענת המאשימה כי הרכב נחזק, אף כראיה, אולם הצדדים הגיעו להסכמה באשר לקבילותן של ראיות משניות ביחס לכך, ומכאן שמוסכם על הצדדים כי הצורך היחיד להמשך החזקת הרכב הנו להבטיח אפשרות לחלטו, באם כך יוחלט בסופו של הליך.

דין

עמוד 1

4. בהתאם לסעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 (להלן - 'פקודת החיפוש' או 'הפקודה') רשאית המשטרה להחזיק בידה חפץ אשר בוצעה בו עבירה. בהתאם לסעיף 39 לפקודה רשאי בית המשפט לצוות על חילוט החפץ, בנוסף לכל עונש, וזאת לאחר הרשעה. בהתאם לסעיף 34 לפקודה, רשאי בית המשפט לקבוע מה יעשה בחפץ, לרבות בפרק הזמן שבין תפיסת החפץ, לבין סיומו של המשפט. מדובר אפוא, בהליך זמני שנועד ליתן מענה לתקופת הביניים ואין בו לקבוע בעלות, או זכויות בחפץ (בש"פ 2013/13 **מדינת ישראל נ' עודד גולן** (16.10.13)). להשלמת התמונה יובהר כי בקשה לפי סעיף 34 כאמור, רשאי להגיש שוטר, או אדם התובע זכות בחפץ.

5. לצורך הכרעה בבקשה יש צורך לקבוע ראשית, קיומו של פוטנציאל חילוט. במידה והתשובה לשאלה זו חיובית, יש לדון בשאלה האם קיימת דרך מידתית יותר להשיג את מטרת התפיסה. אדון בשאלות אלו להלן.

6. **פוטנציאל חילוט** - היות וב"כ המבקש מייצגים אף את הנאשמים, חומר החקירה מצוי ברשותם ועל כן טענו הם, לאורו, שאין כל וודאות, שהרכב אשר שימש את הנאשמים ביחס לאישום מס' 1 (כך לכאורה) הוא הרכב מושא הבקשה. עיינתי בחומר החקירה לצורך בחינת טענה זו וסברתי כי לעת הזו, ניתן לומר שקיימות ראיות לכאורה, לפיהן הרכב מושא הבקשה היה מעורב בביצוע העבירה כאמור באישום מס' 1 והנני מפנה לעניין זה לחוות דעתו של רס"מ גיא בינסקי ולתמונות המופיעות בה. נתתי דעתי לטענה בדבר היעדר זהות במספר הרישוי, אולם אף נושא זה נכלל בחוות הדעת וניתנה לו תשובה, לפיה בוצע שינוי לכאורה, באחת הספרות בלוחית הזיהוי וקיימים סימנים מזהים ברכב כגון נזקי תאונה. סיכומי של דבר, קיימות ראיות לכאורה שהרכב שימש לצורך ביצוע העבירה.

7. בהתאם לסעיף 39 (א) לפקודה, סמכות החילוט מוגבלת לרכוש המצוי בבעלות האדם שהורשע בביצוע העבירה (ראה בהשוואה סעיף 39(ב) לפקודה, אשר לא נטען על ידי המאשימה כי הוא חל בנסיבות העניין). מכאן, שנועדת חשיבות לשאלה האם קיימות ראיות לכאורה ביחס לבעלות הנאשמים ברכב.

8. לאחר שעיינתי בחומר החקירה ובמיוחד בהודעתו של המבקש במשטרה, נחה דעתי כי לעת הזו, קיימות ראיות לכאורה כאמור. יתרה מזו, דווקא המסקנה ההפוכה, לפיה קיימות ראיות לכאורה שהמבקש הוא דווקא בעליו של הרכב, אינה נלמדת מתוך החומר והמבקש לא הביא כל ראיה להוכחת הטענה. בהודעתו במשטרה הודה המבקש כי אינו מחזיק ברישיון נהיגה. הוא הודה כי מעולם לא החזיק ברכב, אלא היה הוא תמיד ברשות אחרים ובחודשים האחרונים היה בחזקת הנאשם וגנר ואשתו. אכן, המבקש טען כי לעיתים רחוקות הוא לוקח את הרכב, על מנת שאחד מחבריו ינהג בו, אולם מתיאורו שלו עולה כי הנאשם ובני משפחתו נוהגים ברכב (תרתי משמע) מנהג בעלים. אציין כי המבקש יכול היה לספק ראיות לסתירת מסקנה זו, כגון שהיה ממציא את הסכם הרכישה, ראיות בדבר תשלום עבור הרכב, ראיות בדבר תשלום עבור ביטוח הרכב, תיקונים וכיוצב' ראיות שיש בהן להראות כי הוא אכן הבעלים של הרכב, אולם הוא לא עשה כן. אין צורך לומר, והמבקש לא טען אחרת, כי הרישום במשרד הרישוי אינו יוצר בעלות, אלא מדובר ברישום דקלרטיבי בלבד (ע"א 5379/95 **סער נ' בנק דיסקונט** פד"י נא (4) 464 (1997)). יחד עם זאת מצאתי להדגיש כי קביעות אלו הן לכאורה בלבד, ואין מדובר בקביעה סופית (ראה לעניין זה סעיף 40 לפקודת החיפוש).

9. מכאן שקיים פוטנציאל חילוט, שכן "מן הבחינה הראייתית, לשם תפיסת רכוש, כמו גם לשם קביעתו של כל אמצעי מגביל אחר להבטחת מימוש החילוט, די בשלב הביניים, בדומה לדין בעניין מעצר נאשם עד תום ההליכים, בקיומן של ראיות לכאורה המצביעות על 'פוטנציאל חילוט', קרי על קיומו של סיכוי סביר שאם יורשעו הנאשמים, יביא הדבר לחילוט הרכוש שבמחלוקת" (בש"פ 3750/09 אל הואשלה נ' מדינת ישראל (02.06.09)).

10. מכאן לשאלה, האם ניתן להשיג את מטרת התפיסה בדרך פוגענית פחות. הצורך בבחינת אמצעי מידתי יותר להשגת תכלית התפיסה, מתחייב לנוכח הפגיעה הנגרמת לבעליו של חפץ, אשר מוחזק על ידי המשטרה, עד סיום המשפט, טרם שבית המשפט הכריע בדבר. לעניין זה בש"פ 342/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.03.2006) וכן בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון (ניתן ביום 31.10.07) שם נקבע כי:

"תפישת רכוש על מנת להבטיח את אפשרות החילוט בעתיד, בשלב בו ההליך הפלילי עודו מתנהל ולנאשם עומדת חזקת חפות, הינה צעד דרסטי השולל מבעל הרכוש את האפשרות לעשות שימוש בקניינו, לעיתים למשך תקופה ארוכה...

לפיכך אם ניתן לנקוט אמצעים 'חלופיים' שדי בהם כדי להבטיח את אפשרות החילוט או השגת תכליתו בעתיד, תוך פגיעה פחותה בקניינו של בעל הרכוש, יש להעדיף על פני סעד זמני של תפיסת הרכוש והחזקתו עד תום ההליך המשפטיים... גם בעניין זה הכלל הוא אם כן כלל האמצעי שפגיעתו פחותה, כלל המידתיות"

11. לאחר בחינת מכלול נתוני המקרה, הגעתי למסקנה לפיה נכון להורות על העברת הרכב לחזקתו של המבקש, תוך קביעת ערבויות מתאימות, להבטחת יכולתה של המאשימה לממש את חילוט הרכב, באם אכן כך יקבע. בעניין זה יובהר כי הגם שקבעתי שלא קיימות ראיות מספקות לבעלותו של המבקש ברכב, הרי כאשר הנאשם וגנר אינו מתנגד להעברת הרכב לחזקת המבקש (והסכמתו ניתנה באמצעות הסנגור המייצג אף אותו), לא ראיתי קושי להורות על העברת הרכב דווקא לאדם זה.

12. הצדדים חלוקים בדבר שווי של הרכב. האחד טוען ששווי 28000 ש"ח וחברו סבור שמחיר השוק לא עולה על 20000 ש"ח. לאחר שנתתי את דעתי לנתונים דלעיל, סברתי כי ניתן לשחרר את הרכב, לידי הבעלים הרשום - המבקש - בתנאים הבאים (ראה להשוואה בש"פ 5769/12 תמר מזרחי נ' מדינת ישראל (20.8.12)):

א. המבקש ירשום שעבוד על הרכב (מ.ר 11-978-61) לטובת מדינת ישראל.

ב. המבקש יחזיק את הרכב ברשותו וישמור עליו, עד החלטה אחרת.

ג. המבקש ימנע מכל דיספוזיציה ברכב וכן ימנע מגרימה של כל נזק לרכב. באם יחולט הרכב יחויב הוא להמציא את הרכב למשיבה ללא דיחוי.

ד. המבקש יפקיד בקופת בית המשפט סך של 12,000 ₪ אשר יחולטו,

באם יוחלט על חילוט הרכב, ולא ניתן יהיה להיפרע ממנו מכל סיבה שהיא. בקביעת הסכום התחשבתי בכך שלא חייבתי את המבקש בפוליסת ביטוח לטובת המדינה וכן התחשבתי ברידת הערך האפשרית שתגרם בחלוף הזמן וביתר טענות הצדדים ובעובדה כי לעת הזו, זיקתו של המבקש לרכב רופפת.

ה. להבטחת התחייבותו כאמור, יחתום המבקש 2 על התחייבות עצמית בסך של 15,000 ₪.

ו. רק עם מילוי כל התנאים ישוחרר הרכב לידי המבקש.

המזכירות תמציא החלטתי לצדדים בפקס ולצורך אפשרות ערר, הנני מעכב ביצוע החלטתי עד יום 15.1.14.

ניתנה היום, ח' שבט תשע"ד, 09 ינואר 2014, בהעדר הצדדים.